

EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSBESLUTNING nr. 1297/2008/EF

2014/EØS/61/21

av 16. desember 2008

om et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken (MEETS)(*)

EUROPAPARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPEISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om opprettelse av Det europeiske fellesskap, særlig artikkel 285,

under henvisning til forslag fra Kommisjonen,

etter framgangsmåten fastsatt i traktatens artikkel 251⁽¹⁾ og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Kommisjonen har i sin melding av 16. mars 2005 om bedre regelverksutforming for vekst og sysselsetting i Den europeiske union og i sin melding av 24. januar 2007 om et handlingsprogram for å redusere de administrative byrdene i Den europeiske union forpliktet seg til å sikre bedre regelverksutforming og redusere unødig byråkrati og overregulering.
- 2) Kommisjonen offentliggjorde 14. november 2006 en melding om reduksjon av svarbyrden og om forenkling og prioriteringer på området fellesskapsstatistikk, der det fastsettes en strategi for ytterligere å redusere den administrative byrden for foretakene.
- 3) For å oppfylle Fellesskapets behov for statistiske opplysninger er det i løpet av de siste 15 årene vedtatt en rekke statistikkbestemmelser som har som formål å beskrive foretaks virksomhet, og som pålegger foretakene å levere opplysninger. Det er nødvendig med en gjennomgåelse for bl.a. å sikre sammenheng i disse statistikkbestemmelsernes virkeområde, begreper og definisjoner. Forenkling og prioritering bør i så stor utstrekning som mulig kjennetegne disse bestemmelsene.
- 4) Foretaks- og handelsstatistikken står overfor en stor utfordring de nærmeste årene. For å underbygge Fellesskapets politiske initiativer må statistikken kunne gjenspeile fenomener i en fellesskapsøkonomi i

forandring, f.eks. globalisering, ny utvikling innenfor entreprenørskap, informasjonssamfunnet, handel med tjenester, nyskaping, nye handelsmønstre og konkurransevne i lys av den nye Lisboa-strategien.

- 5) Et element som er avgjørende for behovet for foretaks- og handelsstatistikk, er den nye Lisboa-strategien, der målene er å fremme den europeiske økonomiens konkurransevne og oppnå sterk og bærekraftig vekst.
- 6) Økt europeisk integrering på en rekke økonomiske områder, herunder Den økonomiske og monetære union og det europeiske tollsystemet, skaper nye statistikkbehov knyttet til den rolle euroen har i internasjonale transaksjoner, og gjør at statistikkssystemet må tilpasses. Foretaks- og handelsstatistikken bør oppfylle disse behovene på en tilfredsstillende måte og til rett tid gi statistiske opplysninger av høy kvalitet om de strukturelle endringene i europeisk økonomi og næringsliv.
- 7) Foretaks- og handelsstatistikken omfatter flere områder som bør forbedres, f.eks. statistikk over foretaksstrukturer, konjunkturstatistikk, Prodcorn-statistikk, statistikk over informasjons- og kommunikasjonsteknologi og statistikk over varehandel mellom medlemsstatene (Intrastat).
- 8) De myndighetene som har ansvaret for foretaks- og handelsstatistikken, bør gjennomgå metodene for produksjon av statistikk, slik at byrden for foretakene kan reduseres, og slik at alle tilgjengelige kilder og ny teknologi kan utnyttes mest mulig effektivt.
- 9) Behovet for nye typer indikatorer kan oppstå som følge av innsatsen for å modernisere systemet for statistikkproduksjon. Nye typer indikatorer som gir de nødvendige opplysningene, kan framskaffes ved å kombinere eksisterende typer foretaksstatistikk uten å øke rapporteringsbyrden for foretakene. Bruk av nye kilder og elektronisk tilgang vil sannsynligvis gjøre datainnsamlingen enklere og samtidig gi flere opplysninger. Foretaksstatistikkenes potensial bør utnyttes mer effektivt, og kvaliteten på de statistiske opplysningene bør økes.

(*) Denne fellesskapsrettsakten, kunngjort i EUT L 340 av 19.12.2008, s. 76, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 90/2009 av 3. juli 2009 om endring av protokoll 30 til EØS-avtalen om særlige bestemmelser om organisering av samarbeidet innen statistikk, se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 56 av 22.10.2009, s. 21.

⁽¹⁾ Europaparlamentsuttalelse av 9. juli 2008 (ennå ikke offentliggjort i EUT) og rådsbeslutning av 18. november 2008.

- 10) De nasjonale statistikkontorene bør være tett involvert i moderniseringen av statistikkproduksjonssystemet for å unngå dobbeltkostnader og unødig byråkrati.
- 11) Forenklingen av Intrastat-systemet er et ledd i innsatsen for å redusere statistikkkravene og minimere byrden for foretakene. Den nylige beslutningen om å redusere dekningsgraden vil bidra til dette målet på kort sikt. På lengre sikt bør andre forenklingsmåter undersøkes, herunder enveisrapporteringssystemet. Muligheten for å innføre disse forenklingsmåtene på lang sikt avhenger av forundersøkelser og andre tiltak som skal gjennomføres i samsvar med denne beslutning. Det bør imidlertid tas hensyn til kvaliteten på statistikken og de betydelige kostnadene som en overgang vil medføre.
- 12) Det er foretatt en forhåndsvurdering i samsvar med prinsippet om god økonomistyring, slik at programmet som opprettes ved denne beslutning, rettes mot behovet for effektivitet når det gjelder å nå målene, og slik at det fra og med utarbeidingen av programmet tas hensyn til budsjettbegrensningene.
- 13) I denne beslutning fastsettes det for hele programmets varighet en finansiell ramme som utgjør det viktigste referansegrunnlaget for budsjettmyndigheten ved den årlige budsjettbehandlingen, som definert i nr. 37 i den tverrinstitusjonelle avtalen av 17. mai 2006 mellom Europaparlamentet, Rådet og Kommissjonen om budsjett disiplin og god økonomistyring⁽¹⁾.
- 14) Ettersom målet for denne beslutning, som er å opprette et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken, ikke kan nås i tilstrekkelig grad av medlemsstatene fordi modernisering som ikke er samordnet, vil kunne føre til dobbeltarbeid, gjentakelse av feil og høyere kostnader, og derfor på grunn av statistikkens omfang bedre kan nås på fellesskapsplan, kan Fellesskapet treffe tiltak i samsvar med nærhetsprinsippet som fastsatt i traktatens artikkel 5. I samsvar med forholdsmessighetsprinsippet fastsatt i nevnte artikkel går denne beslutning ikke lenger enn det som er nødvendig for å nå disse målene.
- 15) Komiteen for statistikkprogrammet nedsatt ved rådsbeslutning 89/382/EØF, Euratom⁽²⁾ er blitt rådspurt i samsvar med artikkel 3 i nevnte beslutning.
- 16) Rådsforordning (EF) nr. 322/97 av 17. februar 1997 om fellesskapsstatistikker⁽³⁾ utgjør referanserammen for bestemmelsene i denne beslutning.
- 17) De tiltak som er nødvendige for gjennomføringen av denne beslutning, bør vedtas i samsvar med rådsbeslutning 1999/468/EF av 28. juni 1999 om fastsettelse av nærmere regler for utøvelsen av den gjennomføringsmyndighet som er gitt Kommissjonen⁽⁴⁾ —

TRUFFET DENNE BESLUTNING:

Artikkel 1

Opprettelse av programmet

1. Ved denne beslutning opprettes et program for modernisering av den europeiske foretaks- og handelsstatistikken (heretter kalt «MEETS-programmet»).
2. MEETS-programmet skal innledes 1. januar 2009 og avsluttes 31. desember 2013.

Artikkel 2

Virkeområde og allmenne mål

1. De tiltakene som fastsettes gjennom MEETS-programmet, gjelder produksjon og spredning av foretaks- og handelsstatistikk innenfor Fellesskapet.
2. MEETS-programmets allmenne mål er å
 - a) revidere prioriteringer og utvikle målindikatorer for nye områder (mål 1),
 - b) skape en forenklet ramme for foretaksstatistikk (mål 2),
 - c) støtte gjennomføringen av en mer effektiv metode for produksjon av foretaks- og handelsstatistikk (mål 3),
 - d) modernisere datainnsamlingssystemet for varehandel mellom medlemsstatene (heretter kalt «Intrastat») (mål 4).

⁽¹⁾ EUT C 139 av 14.6.2006, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 181 av 28.6.1989, s. 47.

⁽³⁾ EFT L 52 av 22.2.1997, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 184 av 17.7.1999, s. 23.

*Artikkel 3***Tiltak**

For å nå målene nevnt i artikkel 2 nr. 2 skal følgende tiltak iverksettes:

- a) Revidere prioriteringer og utvikle målindikatorer for nye områder (mål 1):

tiltak 1.1: kartlegging av områder av mindre betydning,

tiltak 1.2: utvikling av nye områder.

- b) Skape en forenklet ramme for foretaksstatistikk (mål 2):

tiltak 2.1: integrering av begreper og metoder i den rettslige rammen,

tiltak 2.2: utvikling av statistikk over foretaksgrupper,

tiltak 2.3: gjennomføring av fellesskapsundersøkelser for å minimere byrden for foretakene.

- c) Støtte gjennomføringen av en mer effektiv metode for produksjon av foretaks- og handelsstatistikk (mål 3):

tiltak 3.1: bedre utnytting av data som allerede finnes i statistikksystemet, herunder muligheten for bruk av beregninger,

tiltak 3.2: bedre utnytting av eksisterende økonomiske data,

tiltak 3.3: utvikling av verktøy for mer effektiv uttrekking, overføring og behandling av data.

- d) Modernisere Intrastat (mål 4):

tiltak 4.1: harmonisering av metoder for å forbedre kvaliteten innenfor et forenklet Intrastat,

tiltak 4.2: bedre utnytting av administrative data,

tiltak 4.3: forbedring og forenkling av datautvekslingen innenfor Intrastat.

Tiltakene nevnt i denne artikkel er oppført i vedlegget og vil bli nærmere beskrevet i de årlige arbeidsprogrammene nevnt i artikkel 4.

*Artikkel 4***Årlige arbeidsprogrammer**

Årlige arbeidsprogrammer, med prioritering for tiltakene under hvert av målene omhandlet i artikkel 2 nr. 2 og fordeling av budsjettmidler i henhold til denne beslutning, skal vedtas etter framgangsmåten nevnt i artikkel 5 nr. 2.

*Artikkel 5***Komité**

1. Kommisjonen skal bistås av Komiteen for statistikkprogrammet.

2. Når det vises til dette nummer, får artikkel 4 og 7 i beslutning 1999/468/EF anvendelse, samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i beslutningens artikkel 8.

Tidsrommet fastsatt i artikkel 4 nr. 3 i beslutning 1999/468/EF skal være tre måneder.

*Artikkel 6***Evaluering**

1. Kommisjonen skal i samarbeid med medlemsstatene regelmessig evaluere den virksomheten som utøves innenfor MEETS-programmet, for å vurdere om målene omhandlet i artikkel 2 nr. 2 er nådd, og for å fastsette retningslinjer for å gjøre framtidige tiltak mer effektive.

2. Kommisjonen skal innen 31. desember 2010, og deretter en gang i året fram til 2013, framlegge for Europaparlamentet og Rådet en rapport om gjennomføringen av MEETS-programmet.

Kommisjonen skal innen 31. juli 2014 framlegge for Europaparlamentet og Rådet en sluttrapport om gjennomføringen av MEETS-programmet. Rapporten skal inneholde en vurdering av nytten av tiltakene for Fellesskapet, medlemsstatene samt leverandørene og brukerne av de statistiske opplysningene, sett i forhold til kostnadene for Fellesskapet, for at det skal kunne identifiseres områder som kan forbedres.

*Artikkel 7***Finansiering**

1. Den finansielle rammen for gjennomføringen av MEETS-programmet for tidsrommet 2009–2013 fastsettes til 42 500 000 euro.

2. De årlige bevilgningene skal godkjennes av budsjettmyndigheten innenfor den finansielle rammen.

Artikkel 8

Ikrafttredelse

Denne beslutning trer i kraft den 20. dag etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Utferdiget i Strasbourg, 16. desember 2008.

For Europaparlamentet

H.-G. PÖTTERING

President

For Rådet

B. LE MAIRE

Formann

VEDLEGG

BESKRIVELSE AV TILTAKENE NEVNT I ARTIKKEL 3

Mål 1: Revidere prioriteringer og utvikle målintikatorer for nye områder

Tiltak 1.1: Kartlegging av områder av mindre betydning

- I en verden i forandring må statistikkbehovene revideres regelmessig, ikke bare fordi nye statistikkbehov oppstår, men også fordi andre blir mindre viktige eller uaktuelle. Derfor bør prioriteringene revideres med jevne mellomrom i nært samarbeid med medlemsstatene for å kartlegge områder og kjennetegn som har fått lavere prioritet, og som dermed kan utelates fra de lovfestede kravene. Slike revisjoner har som mål å forenkle statistikkkravene og redusere svarbyrden. Kommisjonen kan iverksette eksterne undersøkelser i den forbindelse.

Tiltak 1.2: Utvikling av nye områder

- I en økonomi i forandring er det viktig å fastsette prioriterte statistikkområder, f.eks. handel med tjenester, globalisering og entreprenørskap, og på fellesskapsplanenes om målintikatorer for hvert av de prioriterte områdene. Slike indikatorer må i størst mulig grad harmoniseres med internasjonale statistikker.
- Statistikkene må utarbeides på en effektiv måte og være sammenlignbare. Europeisk statistikk vil derfor bli modernisert i nøye samsvar med prinsippet om at data for de aktuelle tidsrommene skal være sammenhengende og sammenlignbare. Det vil derfor bli gjort en innsats innenfor det europeiske statistikksystemet for å oppnå harmoniserte definisjoner av nye kjennetegn og indikatorer.
- Når det er oppnådd enighet om målintikatorer og harmoniserte definisjoner av disse, må det ytterligere innsats til for å utvikle og prøve ut metoder for produksjon av statistikk innenfor de prioriterte områdene.
- For å bidra til utviklingen av nye områder og målintikatorer vil Kommisjonen iverksette undersøkelser, arrangere seminarer og gi økonomisk støtte til å utvikle metoder for innsamling av ny statistikk.

Mål 2: Skape en forenklet ramme for foretaksstatistikk

Tiltak 2.1: Integrering av begreper og metoder i den rettslige rammen

- Europeisk statistikk utarbeides i samsvar med Fellesskapets regelverk, som har utviklet seg opp gjennom årene. Det er nødvendig med en gjennomgåelse av dette regelverket for å sikre sammenheng. Kommisjonen kan derfor iverksette eksterne undersøkelser med sikte på å revidere de eksisterende rettsaktene for å oppnå en harmonisert rettslig ramme for de ulike områdene innenfor foretaks- og handelsstatistikken.
- Statistikk omfatter overgripende spørsmål. Flere statistikkområder inneholder f.eks. data om sysselsetting og kan beskrive de samme fenomenene fra ulike synsvinkler. Kommisjonen vil derfor iverksette eksterne undersøkelser med sikte på å harmonisere metodene som benyttes på de ulike statistikkområdene. Det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.
- Det er viktig å sikre sammenheng mellom de ulike områdene innenfor foretaks- og handelsstatistikken. Det kan dreie seg om sammenheng mellom varehandelsstatistikk og betalingsbalansestatistikk, men også om sammenheng mellom statistikk over foretaksstrukturer og handelsstatistikk. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser, og det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.

Tiltak 2.2: Utvikling av statistikk over foretaksgrupper

- Kommisjonen har tatt initiativ til å opprette et fellesskapsregister over multinasjonale foretaksgrupper. Et slikt register er sentralt som grunnlag for utarbeiding av harmonisert statistikk over globaliseringen av økonomien. Virksomheten innenfor dette tiltaket vil være rettet mot å ferdigstille registeret. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser i den forbindelse.

- Det er ikke tilstrekkelig bare å opprette et slikt register. Det vil derfor også bli gitt økonomisk støtte til tiltak i medlemsstatene for å utvikle mer effektive datainnsamlingsmetoder for foretaksgrupper og påvise deres betydning for internasjonal handel.
- Når det gjelder bruken av fellesskapsregisteret over multinasjonale foretaksgrupper, må europeisk statistikk få en ny innretning, og det vil derfor bli viktig å innføre særlige fellesskapsundersøkelser om foretaksgrupper. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser, og det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.

Tiltak 2.3: Gjennomføring av fellesskapsundersøkelser for å minimere byrden for foretakene

- For å avdekke nye behov for fellesskapsstatistikk kan det gjennomføres særlige fellesskapsundersøkelser. Disse vil bli gjennomført som eksterne undersøkelser i regi av Kommisjonen og med økonomisk støtte til medlemsstatene.
- For å utnytte de potensielle besparelsene ved å bruke fellesskapsutvalgsordninger i regelmessige statistikker vil Kommisjonen iverksette eksterne undersøkelser for å identifisere områder der det vil være tilstrekkelig med fellesskapsaggregater, og for å utvikle nye metoder for datainnsamling på disse områdene. Medlemsstatene vil dessuten få økonomisk støtte til å tilpasse sine datainnsamlingssystemer. Det finnes imidlertid ingen standard utvalgsordning for fellesskapsstatistikk, så utvalgsordningene vil bli tilpasset etter forholdene.

Mål 3: Støtte gjennomføringen av en mer effektiv metode for produksjon av foretaks- og handelsstatistikk

Tiltak 3.1: Bedre utnytting av data som allerede finnes i statistikksystemet, herunder muligheten for bruk av beregninger

- Det endelige målet med dette tiltaket er å opprette fullt integrerte datasett for foretaks- og handelsstatistikk på mikronivå: et slags datavarehus for statistikk. For å oppnå dette vil medlemsstatene motta økonomisk støtte til å knytte sammen datasett eller mikrodatasett fra ulike områder av foretaks- og handelsstatistikken, f.eks. handels- og foretaksregistre, og til å knytte statistikk over foretaksstrukturer sammen med forsknings- og utviklingsstatistikk og statistikk over informasjonssamfunnet.
- Metodiske undersøkelser om arbeidsmetoder vil bli gjennomført for å bedre utnyttelsen av pågående datainnsamling, f.eks. med sikte på å vurdere hvilken betydning informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) har for foretakenes resultat, ved å knytte sammen data fra forskjellige kilder.
- Målet med en effektivisering av datainnsamlingen er å redusere byrden for foretakene. Det må sikres at statistikkontorene bruker de innsamlede opplysningene mest mulig effektivt. Det vil derfor bli gitt økonomisk støtte til gjennomføring av metodiske undersøkelser med sikte på optimal fordeling av utvalgsstørrelser og bruk av disse i kombinasjon med andre kilder og beregningsmetoder. Slik økonomisk støtte kan også gis til kvalitetsundersøkelser i tilfeller der visse foretak (f.eks. små og mellomstore bedrifter) ikke er omfattet av statistiske undersøkelser, og til utvikling av egnede harmoniserte beregningsmetoder.

Tiltak 3.2: Bedre utnytting av eksisterende økonomiske data

- Statistiske opplysninger blir iblant samlet inn to ganger: først til administrative formål, f.eks. skatt, og deretter til statistikkformål, ved hjelp av undersøkelser. Dette dobbeltarbeidet bør i størst mulig utstrekning unngås. Gjennom MEETS-programmet gis det derfor økonomisk støtte til prosjekter som gjelder bruk av administrative data til statistikkformål, herunder selskapsregnskaper, ved å bistå medlemsstatene med å gå over fra statistiske undersøkelser til administrative data, samtidig som det sikres høy datakvalitet.
- Innenfor foretakene er det fornuftig å fremme integrering av regnskapssystemer og statistikkrapportering, slik at innrapporteringen av data til statistisk bruk kan forenkles. Kommisjonen vil iverksette eksterne undersøkelser, og det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.

Tiltak 3.3: Utvikling av verktøy for mer effektiv uttrekking, overføring og behandling av data

- Ny IKT gir mulighet for enklere rapportering. Dette kan oppnås ved å bruke selskapsregnskaper og andre økonomiske rapporter som er oppstilt i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder, og egnede tekniske standarder for slike rapporter, herunder eXtensible Business Reporting Language (XBRL). Det vil bli truffet tiltak for å gi økonomisk støtte til innsats som letter dataoverføringen fra foretakene til de nasjonale statistikkmyndighetene.
- En mer effektiv bruk av IKT-verktøyer vil bli støttet med sikte på å lette utvekslingen av opplysninger mellom Kommisjonen og medlemsstatene. Det må dessuten utvikles flere verktøyer til validering, feilsøking, korrigerende, analyser og redigering. Det vil bli gitt økonomisk støtte til medlemsstatenes prosjekter i den forbindelse.
- I forbindelse med det pågående arbeidet med å forenkle tollformalitetene ved eksport og import gis det økonomisk støtte til tiltak med sikte på å lette utveksling, bearbeiding og spredning av detaljert handelsstatistikk av høy kvalitet.

Mål 4: Modernisere Intrastat

Tiltak 4.1: Harmonisering av metoder for å forbedre kvaliteten innenfor et forenklet Intrastat

- Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak i medlemsstatene med sikte på å utvikle verktøyer og metoder for å forbedre datakvaliteten og datainnsamlingssystemet.
- Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak i medlemsstatene som har som formål å redusere skjevheter ved å unngå feilklassifisering, og å harmonisere systemene for beregning, innsamling og bearbeiding, reglene for behandling av fortrolige opplysninger, tersklene og justeringsmetodene.

Tiltak 4.2: Bedre utnytting av administrative data

- Det oppfordres til gjenbruk av administrative data som foretak har innrapportert til andre formål (særlig merverdiavgifts- og regnskapsdata). Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak i den forbindelse, herunder til utvikling av IKT-verktøyer og -framgangsmåter.

Tiltak 4.3: Forbedring og forenkling av datautvekslingen innenfor Intrastat.

- Videreutvikling av verktøyer og metoder for datautveksling innenfor et sentralisert system er av avgjørende betydning. Det må utvikles verktøyer for feilsøking, utbedring, analyser og redigering av statistikk over handel innenfor Fellesskapet. Det vil bli gitt økonomisk støtte til tiltak rettet mot de juridiske og tekniske sidene av datautvekslingen mellom medlemsstatene.